

ΕΚΘΕΣΗ
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ - ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ
STEFAN RAMNICEANU

6-30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ '89
ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ (ΒΑΣ/ΣΗΣ ΣΟΦΙΑΣ 24)

Σύγχρονος Μυστικισμός

«Άμφια»

«Σήματα»

«Βυζαντινές μορφές»

«Πύλη τής Αιωνιότητας»

«Εύλογία»

καί τό «Μάτι τοῦ Σύμπαντος»

Ἔργα τοῦ Ρουμάνου Stefan Râmniceanu, γεννημένα ἀπό πραγματικότητα ποιητική ἔκσταση καί θρησκευτικό δέος· ἐμπνευσμένα ἀπό τόν βυζαντινό μυστικισμό πού σφράγισε βαθειά τήν σύγχρονη Τέχνη τής Ρουμανίας καί τῶν ἄλλων χωρῶν τής Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης.

Φορτισμένοι μέ ἔντονη πνευματικότητα, οἱ ἀνάγλυφοι πίνακες τοῦ Râmniceanu ἀποζητοῦν τόν δικό τους ἰδεατό χῶρο. Ἀπό τό βυζαντινό εἰκονοστάσι, περνώντας μέσ' ἀπό τά φίλτρα τής σύγχρονης μεταμοντέρνας ἔκφρασης οἱ πίνακες αὐτοί θρίσκουν τό καινούργιο τους περίβλημα ἀπό μέταλλο, ξύλο καί χρῶμα.

Σύγχρονος εἰκονοκλάστης, ὁ ζωγράφος, ἀρνεῖται τήν ἀπεικόνιση τῶν ἱερῶν μορφῶν καί ἀναπαριστᾷ μονάχα τήν θεϊκή τους ὑπόσταση μέ «δογματικά» σύμβολα: τό φωτιστέφανο, ἀρχέτυπο τής ἁγιοσύνης τήν εὐλογία τῶν χειρῶν, ἀρχέτυπο τής προσευχῆς καί τόν τρούλλο, ἀρχέτυπο τής οἰκουμενικότητας.

Πλατωνική φιλοσοφία καί χριστιανικός μυστικισμός, προβάλλουν μέσα ἀπό μία νέα γραφή μικτῆς τεχνικῆς καί πρωτοποριακοῦ αἰσθητικοῦ ὕφους.

Τό μάτι τοῦ θεατῆ, μόνο του, ἀναπλάσει τήν μορφή πού τοῦ ὑποβάλλουν ἀτομική ἐπίγνωση τοῦ ἀπόλυτου καί ἡ μνήμη τής θρησκευτικῆς εἰκονογραφικῆς παράδοσης.

Ἔτσι συντελεῖται ἡ μέθεξη, αἰσθητική καί θρησκευτική καί ἡ ἐπικοινωνία τῶν συνειδήσεων τοῦ δημιουργοῦ καί τοῦ κοινοῦ, μέ βάθος τό συναίσθημα τοῦ «mysterium tremendum», τοῦ φόβου γιά τό Ἄγνωστο.

Νέος Ἡφαιστος, ὁ Stefan Râmniceanu, σφυρηλατεῖ τό μέταλλο μέ φωτιά καί θεϊκή πνοή. Τό ψυχρό ὑλικό μεταμορφώνεται σέ σύνθεση ἁρμονική, ὑπακούοντας στήν ἐπιτακτική ἀνάγκη αἰσθητικῆς τελειότητας πού χαρακτηρίζει ὀλόκληρο τό ἔργο του. Τό χρῶμα ἔρχεται ἀπλῶς νά συμπληρώσει, σάν σκιά τήν δραματικότητα τής μεταλλικῆς ἐπιφάνειας. Μέ ἐξαίρεση τό αὐτοκρατορικό χρυσό πού περιλαμβάνει, καλύπτει τό φόντο ὠρισμένων ἔργων, σάν σύμβολο τοῦ Παραδείσου καί σάν ἀνάμνηση τῶν βυζαντινῶν μωσαϊκῶν.

Τό «Μάτι τοῦ Σύμπαντος» καί οἱ «Κύκλοι τής ζωῆς» συνδέουν τά ἔργα καί πρὸς πανάρχαιες ἀνατολικές θρησκευτικές ἀναφορές μέ σύμβολα ψυχικῆς ὑπέρβασης πού ὑποβάλλουν ἕνα πανθεϊστικό ψιθυριστό ἀνάκρουσμα: Ἡ πνευματική πορεία τοῦ Stefan Râmniceanu διαγράφεται αὐστηρή, ἀσκητική, βαθειά φιλοσοφική, μέσα ἀπό κάθε ἔργο. Ὁ ἴδιος χρησιμοποιοῖ ἀρχικῶς ἀπειθάρχητα ὑλικά πού μέ ἀγῶνα τά ὑποτάσσει, ὥστε τελικά νά λυτρωθῆ ἀπό τό φλεγόμενο ψυχικό του πάθος καί νά αἰσθανθῆ «ἐαυτόν, ἐξερχόμενον ἐαυτοῦ».

Ἐπιβλητική, ἱερατική παρουσία, ἡ βυζαντινὴ καμπάνα, δεσπόζει μέσα στόν κατ' ἐξοχήν πνευματικό χῶρο τής Ριζαρείου Θεολογικῆς Σχολῆς, σύμβολο αἰώνιο τής Ὀρθοδοξίας καί μήνυμα εἰρήνης σέ μίαν ἐποχή «Ἀποκαλυπτικῆς» ἀναταραχῆς.

Στό σημεῖο πού ἄλλοτε ὑψωνόταν τό θαυμάσιο κτήριο τής μεγάλης ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, στήθηκε λάβαρο πίστης καί ἀδελφοσύνης τῶν δύο λαῶν τό γλυπτό αὐτό τοῦ Stefan Râmniceanu, φόρος τιμῆς πρὸς τόν βυζαντινό πολιτισμό, ἀπό μίαν χώρα πού τόσο εὐστοχα χαρακτήρισε ὁ μέγας Ρουμάνος ἱστορικός Nicolae Iorga ὡς «Βυζάντιο μετὰ τό Βυζάντιο».

Κλέα Κεχαγιόγλου - Λύριζ
Ἱστορικός τής Τέχνης